

ประเด็นเด่น วิ.แพ่ง สัปดาห์ที่ 5-6

WWW.BANGKOKLAWTUTOR.COM

LINE : @BANGKOKLAW   FACEBOOK : BANGKOKLAW เกี่ยวคู่ความสำเร็จ   INSTAGRAM : BANGKOKLAW_TUTOR

BANGKOK LAW
#เกี่ยวข้องคู่ความสำเร็จ

ข้อ 1

อ.ศิริชัย ศิริกุล (ภาคปกติ)

> หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีไม่ใช่เอกสารที่กฎหมาย
ต้องการ ไม่ต้องแนบมาท้ายคำฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 392/2535

หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดี ไม่มีกฎหมายบังคับว่าเป็น
เอกสารที่จะต้องแนบมาพร้อมกับคำฟ้องตาม ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 18

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6154/2558

โจทก์บรรยายฟ้องว่าโจทก์มอบอำนาจให้ ก. เป็นผู้ฟ้องและ
ดำเนินคดีแทน ตามสำเนาหนังสือมอบอำนาจโจทก์เอกสารท้าย
ฟ้องหมายเลข 2 เป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้อง แม้ไม่ปรากฏรอยตรา
สำคัญของบริษัทโจทก์ประทับไว้ก็หาทำให้ฟ้องของโจทก์เสียไปไม่
เพราะหนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีไม่ใช่เอกสารที่กฎหมายบังคับ
ให้ต้องแนบมาพร้อมกับคำฟ้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18

ข้อ 1

> คู่ความจะฟ้องเพิกถอนคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยอ้างว่านายความของตนกระทำกรณนอกเหนือขอบอำนาจของการเป็นตัวแทนไม่ได้ แต่เป็นเรื่องที่โจทก์ต้องไปว่ากล่าวเอาแก่นายความของตนตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3450-3452/2557

จำเลย ที่ 1 ที่ 4 และที่ 5 แต่งตั้งให้นาย ร. เป็นทนายความ ใบแต่งตั้งทนายความระบุให้มีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาไปในทาง จำหน่ายสิทธิ เช่น การประนีประนอมยอมความได้ การที่นายรศกดี ลงนามทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์ เป็นการกระทำตามอำนาจที่จำเลยที่ 1 ที่ 4 และที่ 5 มอบไว้ให้ในใบแต่งตั้งทนายความ สัญญาประนีประนอมยอมความย่อมมีผลผูกมัดจำเลยทั้งหมดดังกล่าว จำเลยที่ 1 ที่ 4 และที่ 5 จะฎีกาว่า ทนายจำเลยที่ 1 ที่ 4 และที่ 5 ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์โดยมิได้ปรึกษาและได้รับ ความยินยอมจากจำเลยที่ 1 ที่ 4 และที่ 5 ก่อนไม่ได้ เพราะเป็นฎีกาที่ไม่เข้าเหตุใดเหตุหนึ่งตามข้อยกเว้นของมาตรา 138 วรรคสอง แห่ง ป.วิ.แพ่ง ฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 4 และ ที่ 5 พิงไม่ขึ้น

อ.อำนาจ พวงชมพู (ภาคปกติ)

3/24

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 3

อ.สมชาย พงษ์รา (ภาคปกติ)

> คำฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมาย คือ คำฟ้องที่ชัดเจนทั้งสภาพแห่งข้อหา ข้ออ้างซึ่งอาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาและคำขอบังคับ ถ้าขาดส่วนใดส่วนหนึ่งย่อมเป็นฟ้องที่ขาดสาระสำคัญ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

> กรณีฟ้องที่ครบองค์ประกอบ 3 ข้อข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเคลือบคลุมไม่ชัดเจน จะไม่สามารถทำให้จำเลยเข้าใจและต่อสู้คดีได้ถูกต้อง จึงมีผลเป็นฟ้องเคลือบคลุม

> ประการสำคัญ คือ การจะพิจารณาว่าฟ้องนั้นเป็นฟ้องเคลือบคลุมหรือไม่ ต้องพิจารณาเอกสารประกอบคำฟ้องที่แนบมาท้ายคำฟ้องด้วย ในกรณีที่ฟ้องบรรยายมาชัดเจนอยู่แล้ว ตาม 172 เอกสารท้ายคำฟ้องย่อมไม่จำเป็น อนึ่ง ฟ้องเคลือบคลุมเป็นปัญหาข้อกฎหมายแต่ไม่ใช่ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบฯ จำเลยจึงต้องยกขึ้นอ้างในคำให้การพร้อมเหตุผลประกอบ จึงจะเป็นประเด็น

B
BANGKOK LAW
#เพียงคู่สู่ความสำเร็จ

ข้อ 3

อ.สมชาย พงษรา (ภาคปกติ)

คำพิพากษาฎีกาที่ 3365/2558

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยบุกรุกที่ดินพิพาทซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของป่าเป็นเนื้อที่ประมาณ 1,799 ไร่ โดยแบบแผนที่ระวางทางอากาศและภาพถ่ายทำนองฟ้องซึ่งมีการขีดเส้นสีแดงไว้เป็นอาณาเขต โดยบรรยายว่าเป็นแผนที่ทางอากาศแสดงการถือครองการทำประโยชน์ของจำเลยเนื้อที่ 1,749 ไร่ 1 งาน 24 ตารางวา ทั้งแบบภาพถ่านต้นปาล์มน้ำมันและอาคารภายในพื้นที่พิพาทของจำเลยมาทำนองฟ้องด้วย ซึ่งจำเลยให้การว่า จำเลยครอบครองทำประโยชน์ปลูกสวนปาล์มน้ำมัน

ตั้งแต่ปี 2528 โดยได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้จริง เพียงแต่อ้างว่าจำเลยมิได้บุกรุกและกรมป่าไม้ยังมีได้บอกเลิกสัญญาหรือยกเลิกการเช่า **แสดงว่าจำเลยทราบและเข้าใจคำฟ้องของโจทก์แล้ว หากทำให้จำเลยเสียเปรียบไม่ฟ้องโจทก์จึงไม่เคลือบคลุม**

การมีเอกสารทำนองฟ้องเป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้องก็เพื่อแสดงข้อเท็จจริงในคำฟ้องให้แจ้งชัด ดังนั้น ในกรณีคำฟ้องโจทก์ก็บรรยายข้อกล่าวอ้างมาครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมาย เป็น**คำฟ้องที่ได้แสดงโดยแจ้งชัดตามมาตรา 172 วรรคสอง แล้ว** ก็เป็นคำฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่จำต้องมีเอกสารทำนองฟ้องก็ได้

ข้อ 3

> คำให้การที่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาท ต้องเป็นคำให้การที่ชัดเจนว่ารับหรือปฏิเสธข้อเท็จจริงพร้อมเหตุแห่งการปฏิเสธโดยชัดเจน

> การอ้างถึงมูลสัญญาอื่นหรือการละเมิดครั้งอื่นซึ่งไม่อยู่ในประเด็นตามฟ้อง ไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาทอาจฟังได้ว่าเป็นการปฏิเสธข้อเท็จจริง แต่ในมูลหนี้อื่นที่จำเลยยกขึ้นอ้างที่ไม่ได้อยู่ในฟ้อง แม้คู่ความจะนำเสนอได้ในชั้นพิจารณา แต่ศาลจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อตัดสินให้จำเลยรับพิพาทไม่ได้ ถือเป็น การนอกฟ้องนอกประเด็น

อ.สมชาย พงษ์ธา (ภาคปฏิบัติ)

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 3

อ.สมชาย พงษ์รา (ภาคปกติ)

คำพิพากษาฎีกาที่ 1457/2553

จำเลยเคยกู้ยืมเงินโจทก์จำเลย 40,000 บาท แต่โจทก์กลับมาแบบพิมพ์หนังสือสัญญากู้ยืมเงินที่จำเลยลงลายมือชื่อไว้ในช่องผู้กู้ไปกรอกข้อความว่าเป็นว่าจำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ 50,000 บาท โดยไม่ได้รับความยินยอมจากจำเลย จึงเป็นเอกสารปลอมคดีจึงมีประเด็นเพียงว่า จำเลยได้กู้ยืมเงินโจทก์จำนวน 50,000 บาท ตามฟ้องหรือไม่
ไม่มีประเด็นว่า จำเลยได้ชำระหนี้ตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงินที่โจทก์นำมาฟ้องให้แก่โจทก์แล้วหรือไม่

ดังนั้น จำเลยจะนำสืบว่าจำเลยได้ชำระหนี้ตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวให้แก่โจทก์ครบถ้วนแล้วหาได้ไม่ เป็นการนำสืบนอกประเด็น ส่วนที่จำเลยให้การไว้ตอนหนึ่งว่าจำเลยได้ชำระหนี้ให้โจทก์ครบถ้วนแล้วเป็นการให้การประกอบข้ออ้างที่ว่าจำเลยเคยกู้ยืมเงินโจทก์ 40,000 บาท มิใช่เป็นการให้การในประเด็นที่เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจำนวน 50,000 บาท ที่โจทก์ยกขึ้นเป็นข้ออ้างในคำฟ้อง **การที่ศาลล่างทั้งสองฟังข้อเท็จจริงจากทวนนำสืบของจำเลยแล้วเชื่อว่าจำเลยชำระหนี้จำนวนตามฟ้องให้โจทก์แล้ว** จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น

B
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

7/24

ข้อ 3

อ.สมชาย พงษรา (ภาคปกติ)

คำพิพากษาฎีกาที่ 4359/2561

จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า บ. ไม่เคยครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทและไม่มีสิทธิครอบครอง จำเลยได้ที่ดินพิพาทมาโดย ด. ยกให้ มิได้ให้การและฟ้องแย้งว่า บ. มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทแต่ได้สละเจตนาครอบครองหรือไม่ยึดถือที่ดินพิพาท **คดีจึงไม่มีประเด็นว่า บ. สละเจตนาครอบครองหรือไม่ยึดถือที่ดินพิพาทหรือไม่** เพราะการสละเจตนาครอบครองผู้ครอบครองจะต้องมีสิทธิครอบครองอยู่ก่อน

ที่ศาลลงทั้งสองวินิจฉัยว่า บ สละเจตนาครอบครองหรือไม่ยึดถือที่ดินพิพาท การครอบครองของ บ. ย่อมสิ้นสุดลงตามป.พ.พ. มาตรา 1377 จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ 4

> หากโจทก์ได้ทราบคำสั่งให้มาศาลตามมาตรา 193 แล้วไม่มาในวันนัดพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลให้เลื่อนคดีให้ถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะดำเนินคดีต่อไป ศาลต้องมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกเสียจากสารบบความ ในกรณีเช่นนี้โจทก์สามารถนำคดีมาฟ้องใหม่ได้ ไม่เป็นฟ้องซ้ำตามมาตรา 148 เพราะศาลยังไม่ได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีของโจทก์ ซึ่งแตกต่างจากการขาดนัดพิจารณาคดีสามัญตามมาตรา 202 จึงจะนำมาตรา 202 มาใช้บังคับไม่ได้

> นอกจากนี้ เมื่อโจทก์ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณา นอกจากโจทก์จะฟ้องใหม่ได้แล้ว โจทก์ยังสามารถอุทธรณ์คำสั่งศาลที่จำหน่ายคดีนั้นได้ แต่โจทก์จะขอพิจารณาคดีใหม่ไม่ได้ เพราะการจะขอให้พิจารณาคดีใหม่นั้นต้องมีการพิจารณาคดีเก่ามาก่อน

อ.บพพร โพธิ์รังสิยากร (ภาคปกติ)

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 4

อ.บพพร โพธิ์รังสียากร (ภาคปกติ)

คำพิพากษาฎีกาที่ 5098/2550

คดีมโนสารเร่งกฎหมายได้กำหนดกระบวนการพิจารณาไว้โดยเฉพาะสำหรับกรณีที่โจทก์ไม่มาศาลแตกต่างไปจากคดีแพ่งสามัญโดยให้ถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะดำเนินคดีต่อไป ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 193 ทวิ จึงนำมาตรา 202 ว่าด้วยการที่โจทก์ขาดนัดพิจารณาในคดีแพ่งสามัญมาบังคับไม่ได้ แม้จำเลยจะยื่นคำให้การและแจ้งต่อศาลชั้นต้นในวันสืบพยานขอให้ดำเนินการพิจารณาคดีต่อไป ศาลก็ไม่อาจมีคำสั่งให้มีการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีไปฝ่ายเดียวตามมาตรา 202 ได้

B
BANGKOK LAW
#เพียงคู่สู่ความสำเร็จ

> จำเลยซึ่งแพ้คดีโดยขาดนัดยื่นคำให้การในคดีโมโนสาร่าสามารถขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ เพราะหากจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ คดีนั้นย่อมมีการสืบพยานต่อไปเพื่อให้ได้ความว่าฟ้องโจทก์มีมูลและไม่ขัดต่อกฎหมายเมื่อมีการพิจารณาคดีเก่ามาก่อน จึงสามารถขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้

ข้อ 4

อ.นพพร โพธิ์รังสียากร (ภาคปกติ)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8439/2553

คดีโมโนสาร่า มีบทบัญญัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา 189 ถึง มาตรา 196 บัญญัติเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีโมโนสาร่าไว้ โดยเฉพาะ และถึงแม้จะไม่ได้มีบทบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาคดีใหม่ในคดีโมโนสาร่า แต่มาตรา 195 ก็ให้นำบทบัญญัติอื่นในประมวลกฎหมายนี้มาใช้บังคับแก่การพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีโมโนสาร่าด้วย **จึงนำมาตรา 199 ตรี อันเป็นเรื่องของการพิจารณาใหม่และมาตราอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขอพิจารณาคดีใหม่มาใช้กับคดีโมโนสาร่าได้** อีกทั้งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใด ห้ามมิให้จำเลยซึ่งแพ้คดีโดยขาดนัดยื่นคำให้การในคดีโมโนสาร่าที่จะขอให้พิจารณาคดีใหม่ ดังนั้น จำเลยทั้งสามจึงขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้

ข้อ 5

คำพิพากษาฎีกาที่ 906/2539

โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยโดยอ้างว่า จำเลยได้ทำสัญญาจะซื้อที่ดินจาก โจทก์เมื่อที่ 25 ไร่ ราคา 175,000 บาทวางมัดจำ 80,000 บาท ส่วนที่เหลือจะชำระให้ในวันจดทะเบียน โอนที่ดิน เมื่อถึงกำหนดมัดจำเลยไม่ชำระ เป็นส่วนที่เหลือ โจทก์จึงรับมัดจำและถือว่าสัญญาเลิกกัน ที่ดินที่จำเลย บุกรุก ประมาณ 10 ไร่ หากให้เช่าจะได้ค่าเช่าปีละ 12,000 บาท จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า โจทก์ผิดสัญญา เพราะไม่สามารถแบ่งแยกที่ดินให้แก่ จำเลยตามสัญญาได้ ขอให้ยกฟ้องและบังคับโจทก์ริ้ววัดแบ่งแยกที่ดินเมื่อ ที่ 25 ไร่และจดทะเบียนโอนที่ดินให้จำเลย หากไม่สามารถแบ่งแยกได้ให้ โจทก์คืนเงินมัดจำ 80,000 บาท สภาพแห่งขอหามิใช้คดีฟ้องขับไล่บุคคล ใดออกจากอสังหาริมทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 224 วรรคสองแต่เป็นคดีที่พิพาทกันตามสัญญาจะซื้อขายที่ดิน ซึ่งราคาทรัพย์สินหรือจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นอุทธรณ์เกินกว่า 50,000 บาท จึงไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตามมาตรา 224 วรรค หนึ่ง

อ.อรรถนิติ ดิษฐอำนาจ (ภาคปกติ)

12/24

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 5

อ.อรรถนิติ ดิษฐอำนาจ (ภาคปกติ)

> ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่จะยกขึ้นอ้างในการยื่นอุทธรณ์นั้นคู่ความจะต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้งในอุทธรณ์ว่าโต้แย้งคำพิพากษาของศาลชั้นต้นอย่างไร

คำพิพากษาฎีกาที่ 3312/2556

คดีนี้ศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงมาแล้วว่า โจทก์ชำระค่าเช่าซื้อล่าช้าอันเป็นการผิดสัญญา จึงเกิดเบี้ยปรับตามสัญญาจากการชำระค่าเช่าซื้อล่าช้านั้น แต่การที่จำเลยได้ยอมรับเอาค่าเช่าซื้อที่โจทก์ชำระล่าช้านั้นโดยมิได้สงวนสิทธิที่จะเรียกเอาเบี้ยปรับจากโจทก์ในเวลารับชำระหนี้ จำเลยจึงหมดสิทธิที่จะเรียกเอาเบี้ยปรับจากโจทก์ได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 381 โจทก์มิได้อุทธรณ์ คดีในชั้นอุทธรณ์จึงไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยอีกต่อไปว่า โจทก์หรือจำเลยฝ่ายใดเป็นฝ่ายผิดสัญญา ควรมีเฉพาะประเด็นข้อพิพาทในชั้นอุทธรณ์ว่าจำเลยได้สงวนสิทธิที่จะเรียกเอาเบี้ยปรับจากโจทก์หรือไม่ หรือจำเลยมีสิทธิเรียกเอาเบี้ยปรับตามสัญญาเช่าซื้อแม้มิได้สงวนสิทธิที่จะเรียกแต่จำเลยไม่ได้อุทธรณ์โต้แย้งเอาเบี้ยปรับหรือไม่ แต่จำเลยมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์มาเช่นนั้น จำเลยเพียงแต่อุทธรณ์มาว่าโจทก์ชำระค่าเช่าซื้อล่าช้า จึงต้องรับผิดในเบี้ยปรับตามสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งเป็นข้อที่ศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยมาแล้วและอุทธรณ์ของจำเลยมิได้โต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้น ต้องห้ามอุทธรณ์ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคหนึ่ง

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

13/24

ข้อ 6

อ.สมชาย จุฬนิตี (ภาคปกติ)

> ผลของมาตรา 254 (1) จะต้องเป็นไปตามมาตรา 259 ประกอบมาตรา 315 (1) กล่าวคือ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์ของลูกหนี้ไว้ชั่วคราวตามคำขอคุ้มครองชั่วคราวมาตรา 254 แล้ว **ทรัพย์ใดของลูกหนี้ที่ถูกบังคับคดียึดแล้ว ลูกหนี้ไม่อาจเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวสิทธิใด ๆ ในทรัพย์นั้นได้** แม้ลูกหนี้จะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ก็ตาม และในกรณีบุคคลภายนอกผู้รับโอนทรัพย์สินไปภายหลังที่ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวตามมาตรา 254 (1) บุคคลภายนอกนั้นจะได้รับความคุ้มครองตามมาตรา 258 **ก็ต่อเมื่อได้รับโอนโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนก่อนที่ศาลจะแจ้งคำสั่งให้จำเลยทราบ**

ข้อ 6

คำพิพากษาฎีกาที่ 1002/2511

จำเลยเช่าห้องพิพาทภายหลังที่ห้องพิพาทถูกยึดในการบังคับคดี
ในคดีก่อนจากลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีนั้น แม้โจทก์รับโอนห้อง
พิพาทจากผู้ซื้อในการบังคับคดีภายหลังที่จำเลยได้เช่าห้องพิพาทแล้ว
ดังนี้ ห้องพิพาทได้ถูกยึดและขายโดยไม่มีการเช่าติดไปด้วย จำเลยไม่
สามารถอ้างการเช่าขึ้นยืนยันโจทก์และเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ขายห้อง
พิพาทได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 305
เพราะการเช่าของจำเลยเป็นสิทธิที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ก่อให้เกิด
ขึ้นในทรัพย์สินภายหลังที่ถูกยึดแล้ว ผู้ซื้อและรับโอนต่อไปจึงได้
ทรัพย์สินที่ซื้อไปโดยปลอดจากการเช่า จำเลยจะอ้างประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 569 มาใช้ในกรณีนี้ไม่ได้ ตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 305 (315 ใน
ปัจจุบัน) **ไม่ต้องคำนึงว่าจำเลยได้ทำสัญญาเช่าโดยสุจริตหรือไม่**

อ.สมชาย จุฬนิตี (ภาคปกติ)

15/24

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 6

อ.สมชาย จุฬนิตี (ภาคปกติ)

> เมื่อได้ยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษาแล้ว กฎหมายห้าม
เจ้าหนี้ในอีกคดีหนึ่งมายึดหรืออายัดซ้ำอีกตามมาตรา 326 ประกอบมาตรา 259
แต่การห้ามยึดหรืออายัดซ้ำดังกล่าวนั้น เป็นการห้ามมิให้ยึดหรืออายัดซ้ำเฉพาะใน
การขอคุ้มครองชั่วคราวในชั้นพิจารณาคดีเท่านั้น **แต่ไม่ห้ามเจ้าหนี้หรือผู้คัดค้านอื่น**
ในชั้นบังคับคดีที่จะทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นเพื่อทำการบังคับคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7001/2546

การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอายัดเงินในบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ 2 ทั้งสองบัญชีไป
ยึดธนาคารผู้คัดค้าน อันเป็นการอายัดเงินไว้ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษาในคดีนี้ตาม
คำร้องขอโจทก์ **ย่อมไม่ห้ามผู้คัดค้านหรือบุคคลใดก็ตาม ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตาม**
คำพิพากษาในคดีอื่นที่จะอายัดเงินนั้นเพื่อบังคับคดีตามคำพิพากษา กรณีไม่ต้อง
ด้วยข้อห้ามมิให้อายัดทรัพย์สินซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา
290 วรรค 1 (มาตรา 326 ในปัจจุบัน)

B
BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

16/24

ข้อ 7

อ.ชัยยุทธ ศรีจำนงค์ (ภาคปกติ)

> การงดการบังคับคดีตามมาตรา 289 (2) เป็นอำนาจของศาลที่ได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นต้นตามมาตรา 271 วรรคแรกและอำนาจในการสั่งงดถือเป็นดุลพินิจของศาล หากมีเหตุสมควรซึ่งตัวบทไม่ได้วางเงื่อนไขการออกคำสั่งแต่อย่างใด ศาลจึงสามารถสั่งได้เองโดยจะไต่สวนก่อนหรือไม่ก็ได้ หรือคู่ความจะร้องขอให้ศาลสั่งงดการบังคับคดีก็ได้ แต่คู่ความที่ไม่มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีไม่มีสิทธิขอให้ศาลสั่งงดการบังคับคดี

ข้อ 7

อ.ชัยยุทธ ศรีจำนงค์ (ภาคปกติ)

18/24

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4656/2555

โจทก์และจำเลยทำสัญญายอมโดยมีข้อตกลงว่าโจทก์ตกลงจ่ายเงินให้จำเลยจำนวน 30,000,000 บาทภายในสองปีนับแต่วันทำยอมเมื่อโจทก์จ่ายเงินครบจำเลยตกลงจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 26709 ซึ่งมีชื่อจำเลยให้แก่ผู้ร้องทันที หากโจทก์ไม่ชำระเงินภายในกำหนดให้ถือว่าโจทก์ตกเป็นผู้ผิดนัด ให้จำเลยดำเนินการบังคับคดีได้ทันที โดยการนำที่ดินโฉนดเลขที่ 26709 ไปมอสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ต่อไป ดังนั้นเมื่อปรากฏว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญายอมโดยมิได้จ่ายเงินให้แก่จำเลย จำเลยชอบที่จะร้องขอให้ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดีให้บังคับไปตามคำพิพากษาดังกล่าวโดยนำโฉนดที่ดินเลขที่ 26709 ไปมอสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดได้ การที่ผู้ร้องจะได้รับความเสียหายนั้น ผู้ร้องจะต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียในวิธีการบังคับคดีอันเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่มีการบังคับคดี ตาม ป.วิ.พ.มาตรา 280 แต่ตามสัญญายอมผู้ร้องจะมีสิทธิได้รับโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 26709 ก็ต่อเมื่อโจทก์ชำระเงินให้แก่จำเลยครบถ้วนเสียก่อน เมื่อโจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญายอมโดยไม่ชำระเงินให้แก่จำเลย สิทธิที่ผู้ร้องจะได้รับการโอนที่ดินจึงยังไม่เกิดขึ้น ถือไม่ได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียในวิธีบังคับคดีอันเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่งตาม ป.วิ.พ.มาตรา 280 ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งงดการบังคับคดีไว้ก่อน

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 7

อ.ชัยยุทธ ศรีจำนงค์ (ภาคปกติ)

> เจ้าหนี้ผู้ทรงสิทธิจำนอง แม้หนี้ประธานขาดอายุความ
จำนองก็ยังไม่ระงับ สามารถฟ้องบังคับจำนองได้

แต่จะเรียกดอกเบี้ยชำระเกิน 5 ปีไม่ได้

และแม้กรณีที่ฟ้องบังคับจำนองแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ
บังคับคดีภายใน 10 ปี ตามมาตรา 274 จะมีผลให้เจ้าหนี้หมดสิทธิ
บังคับคดี

**แต่ยังเป็นผู้ทรงสิทธิจำนอง อันเป็นทรัพย์สินเหนือ
ทรัพย์สินซึ่งใช้ยื่นต่อลูกหนี้หรือผู้รับโอนทรัพย์สินนั้นต่อไปได้ อีกทั้ง
ยังมีสิทธิขอคืนส่วนและขอรับชำระหนี้ก่อนตามมาตรา 322, 324 ได้**

B
BANGKOK LAW
#เพียงคู่สู่ความสำเร็จ

ข้อ 7

อ.ชัยยุทธ ศรีจําานนท์ (ภาคปกติ)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1871/2550

โจทก์เป็นเจ้าของนี้ผู้รับจําานองมีสิทธิร้ອງขอต่อศาลชั้นต้น ซึ่งออกหมายบังคับคดีให้เอาเงินที่ได้มาชำระหนี้ตนก่อนเจ้าหนี้อื่น ๆ ได้ **โดยไม่ต้องคําานี้ว่ามีเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่น ยึดทรัพย์จําานองไว้แล้วหรือไม่** และไม่เป็เหตุให้โจทก์หมดสิทธิในฐานะผู้รับจําานอง เพราะการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงบุริมสิทธิของผู้รับจําานองซึ่งอาจร้ອງขอให้บังคับคดีเหนือทรัพย์นั้นได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 **และการไม่บังคับคดีภายในกำหนด 10 ปี ตามมาตรา 271 ก็ไม่เป็เหตุให้หนี้จําานองระงับสิ้นไป** ลูกหนี้ยังคงต้องรับผิดชอบตามทรัพย์ที่จําานอง จึงไม่มีเหตุที่ศาลจะขยายระยะเวลาบังคับคดีให้ตามคำร้ອງของโจทก์

ข้อ 1

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5677/2560

ลูกหนี้ที่ 2 จดทะเบียนขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 และได้ชำระหนี้เรียบร้อยแล้ว ภายหลังจากที่ลูกหนี้ที่ 2 ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว โดยไม่ปรากฏว่า ลูกหนี้ที่ 2 กระทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้จัดการทรัพย์หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ การจดทะเบียนโอนขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาท ย่อมเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 และ 24 และเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 แม้จะมีการทำนิติกรรมนั้นโดยสุจริตเสียค่าตอบแทน และได้จดทะเบียนโดยสุจริตก็ตาม ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ก็ไม่อาจยกความสุจริตและเสียค่าตอบแทนขึ้นอ้างเพื่อให้มีผลลบล้างบทกฎหมายได้

อ.ชีพ จุลมนต์

(อ.กนก จุลมนต์ บรรยายแทน)
(ภาคปกติ)

21/24

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 9

อ.วิชา มหาคุณ (ภาคปกติ)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5230/2560

พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/12 (10) บัญญัติว่า “คำสั่งตามวิธีการชั่วคราวของศาลที่ให้ยึดอายัดห้ามจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินของลูกหนี้หรือให้พิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณานั้น ให้ศาลที่รับคำร้องขอมีอำนาจสั่งให้ระงับผลบังคับไว้ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ถ้าต่อมาศาลนั้นมีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการก็ให้มีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวหรือคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวดังกล่าวตามที่เห็นสมควรต่อไป” ย่อมมีความหมายว่า เมื่อศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ศาลต้องมีคำสั่งเกี่ยวกับคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินชั่วคราวที่ศาลมีคำสั่งระงับผลการบังคับไว้ว่า ไม่ให้มีผลบังคับแล้วอันจะทำให้คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินชั่วคราวกลับมีผลต่อไป **หาใช่เมื่อศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว จะทำให้คำสั่งที่ระงับผลบังคับคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินชั่วคราวสิ้นผลทันที อันจะทำให้คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินชั่วคราวกลับมีผลต่อไปนับแต่วันนั้นไม่**

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

22/24

ข้อ 10

อ.สรายุร เบญจกุล (ภาคปกติ)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 13349/2557

โจทก์ทั้งสามฟ้องจำเลยทั้งสามว่า ที่ดินพิพาทราคา 233,000 บาท เป็นทรัพย์สินมรดกของ ป. ตกได้แก่โจทก์ทั้งสามและจำเลยที่ 1 คนละส่วน จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกยกยอกทรัพย์สินมรดกโดยขายที่ดินดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ 2 และที่ 3 อันถือเป็นการยกย้ายหรือปิดบังทรัพย์สินมรดกแก่ส่วนที่ตนจะได้หรือมากกว่าโดยฉ้อฉลหรือรู้ยู่่ว่าตนทำให้เสียประโยชน์แก่ทายาทคนอื่น และมีคำขอท้ายฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมกรซื้อขายที่ดินดังกล่าวระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 และที่ 3 กับมีคำสั่งกำจัดมิให้จำเลยที่ 1 รับมรดกของ ป. **เป็นการฟ้องเพื่อเรียกร้องให้ได้ที่ดินพิพาทกลับคืนมาเป็นทรัพย์สินมรดกเพื่อประโยชน์แก่ทายาทของ ป. ผู้ตายรวมทั้งประโยชน์แก่โจทก์ทั้งสามด้วย**

คดีของโจทก์ทั้งสาม จึงเป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกขันธ์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ และมีทุนทรัพย์ตามจำนวนราคาที่ดินพิพาทจำนวน 233,000 บาท ซึ่งไม่เกิน 300,000 บาท คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง แม้โจทก์จะมีคำขอให้มีคำสั่งกำจัดจำเลยที่ 1 ไม่ให้รับมรดกของ ป. ซึ่งเป็นคดีที่ไม่มีทุนทรัพย์มาด้วย ก็เป็นคำขอต่อเนื่องลำดับที่รองลงไป เมื่อศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคำขอหลักดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคำขออื่นที่รองลงไปได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142

ข้อ 10

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3839/2560

แม้คำขอบังคับของโจทก์ทั้งสองในข้อที่ 1 ขอให้บังคับจำเลยที่ 1 ชดใช้เบี้ยปรับตามสัญญาเป็นเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ถือว่ามีคุณทรัพย์พิกัดกันเพียง 300,000 บาทก็ตาม แต่คำขอบังคับข้อ 2 ที่โจทก์ทั้งสองขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยและหักกลบลบหนี้กับค่าบ้านที่คงเหลือที่โจทก์มีหน้าที่ต้องชำระให้แก่จำเลยที่ 1 หากจำเลยทั้งสองไม่ยินยอมให้ใช้คำพิพากษาแทนการเสด็จเจตนาให้โจทก์ผู้ซื้อไปโอนกรรมสิทธิ์บ้านพร้อมที่ดินได้และวางเงินคงเหลือไว้ต่อศาล คำขอบังคับส่วนนี้มุ่งประสงค์บังคับให้จำเลยที่ 1 โอนกรรมสิทธิ์บ้านและที่ดินพิกัดซึ่งตามสัญญาจะซื้อขายรวมราคาซื้อขายไว้เป็นเงิน 600,000 บาท ซึ่งหากโจทก์ทั้งสองชนะคดีโจทก์ทั้งสองย่อมได้กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินพิกัดที่มีราคาดังกล่าว คุณทรัพย์ที่พิกัดกันในคดีจึงเกินกว่า 300,000 บาท เกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (4)

อ.สรายุทธ เบลญากุล (ภาคปกติ)

24/24

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ